

รายวิชา นาฏศิลป์

เรื่อง ประวัติการละครไทย (2)

รหัสวิชา ศ22104 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ครูผู้สอน โชติกา สมพงษ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจการละครไทยในแต่ละยุคสมัย
2. อธิบายการละครไทยในแต่ละยุคสมัย

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอน : รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

เผยแพร่โดย : Happy EXCITED

เผยแพร่วันที่ : 6 Jul 2014

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=wh_IR2qLBok&feature=youtu.be

ประวัติการละครไทยในแต่ละยุคสมัย

ละครสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

การละครสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เนื่องจากเป็นเวลาที่บ้านเมือง
เจริญรุ่งเรือง มีความร่มเย็นเป็นสุขด้วยบุญบารมีของพระมหากษัตริย์
ทุกพระองค์ให้ความสนพระทัย ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แต่งบทละคร
และมีคณะละครอยู่ในวังหลวง

สรุปรำชกาลที่ 1

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
ทรงเป็นประมุขของกวีพระราชนิพนธ์ บทละคร 4 เรื่อง ได้แก่
อุณรุฑ รามเกียรติ์ ดาหลัง และอิเหนา

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอน : อุนรุตชมไพร

เผยแพร่โดย : Bongkhrot Bangyeekhan

เผยแพร่วันที่ : Mar 9, 2015

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=1tnlXWDxUaw&feature=youtu.be>

สมัยรัชกาลที่ 2

สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ทรงพระราชนิพนธ์บทละคร
ไว้มากมาย เช่น บทละครนอก 6 เรื่อง ได้แก่ ไกรทอง คาวี
สังข์ทอง ไชยเชษฐ์ มณีพิชัย และสังข์ศิลป์ชัย พระราชนิพนธ์บท
ละครในเรื่องอิเหนา ซึ่งได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสร
ว่าเป็นยอดแห่งละครว่า

ศิลปนิพนธ์ ศิลปศึกษา
รุ่น ๑๘

ละครเรื่องอิเหนา

๒ ๒ ๒

ตอนเขาเฝ้าท้าวดาห (แต่งกายแบบชวา)

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอน : ละครเรื่องอิเหนา ตอนเข้าเฝ้าท้าวดาหา แต่งกายชวา

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ : 1 Apr 2018

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=e5zBe1GKc-g&feature=youtu.be>

สมััยรัชกาลที่ 3

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้ยกเลิกละครหลวง จึงทำให้การละครไทยแพร่หลายในหมู่ประชาชนมากขึ้น มีการละครของเจ้าขุนมูลฝีกหัดละคร แสดงเป็นอาชีพจนมีรายได้จากการแสดงมากมาย เช่น ละครพระองค์เจ้าลักขณานุคุณ ละครเจ้ากรับ จะเห็นได้ว่าการแสดงละครทำให้เจ้าของคณะละครมีฐานะร่ำรวย จึงเกิดศรัทธาในการสร้างวัดที่มีชื่อเสียงกับการละคร เช่น วัดละครท่า วัดนายโรง

รูปวัดละครท่า

รูปวัดนายโรง

สมัยรัชกาลที่ 4

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้ละครหลวง
และมีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้นเป็นครั้งแรกเรียกว่า ภาษีโขนละคร
มีบทพระราชนิพนธ์ในพระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดิน
ดง บทเบิกโรง เรื่องนารายณ์ปราบนนทก

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอน : "โฉมชุดนารายณ์ปราบนก" สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เผยแพร่โดย : photographerdd

เผยแพร่วันที่ : Jan 17, 2019

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=xqlfKtSlKM0&feature=youtu.be>

สมัยรัชกาลที่ 5

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การละครมีการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างมาก จากที่พระองค์ทรงประพาสยุโรป โดยมีเจ้าพระยาเทเวศร์ วงศ์วิวัฒน์ และสมเด็จพระเจ้าฟ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ได้ไปพบเห็นการแสดงของ ประเทศยุโรป

สมัยรัชกาลที่ 5

คือการแสดง โอเปร่า จึงได้นำมาปรับปรุงการแสดงละคร เรียกว่า ละครดึกดำบรรพ์ และละครของเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง มีโรงละคร ที่แสดงแล้วเก็บเงินจากผู้ชมเป็นครั้งแรก ชื่อโรงละครปรีณิเยเตอร์ นอกจากนี้พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิประพันธ์พงศ์ ทรงฝึกหัด ละครรำมีชื่อคณะว่า "ละครหลวงนฤมิตร" ต่อมาเปลี่ยนการแสดงมาเป็น ละครร้อง เรียกว่า "ละครปรีดาลัย" ซึ่งเป็นต้นแบบของละครร้องสมัยต่อมา

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอน : ละครดักดำบรรพ์เรื่องอิเหนา ตอนชมดวง

เผยแพร่โดย : THAI DANCE CLASSICAL

เผยแพร่วันที่ : 23 Sep 2019

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=qwIRv-JOUrg&feature=youtu.be>

สมัยรัชกาลที่ 6

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงโปรด
การละครเป็นอย่างยิ่ง ทรงพระราชนิพนธ์บทละครหลายเรื่อง
เช่น เรื่องพระร่วง สกุนตลา ท้าวแสนปม เป็นต้นพระองค์ได้ใช้
การละครเป็นกุศโลบายสอนในเรื่องความสามัคคี ความรักชาติ
และความซื่อสัตย์

สมัยรัชกาลที่ 6

พระองค์ทรงโปรดให้ตั้งกรมมหรสพ และโรงเรียนฝึกหัด
ศิลปะทางโขน ละคร และปี่พาทย์ ชื่อว่า "โรงเรียนทหารกระบี่
หลวง" ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนพรานหลวง ผู้ใดที่มีความรู้
ความสามารถทางด้านดนตรี - นาฏศิลป์ และการละครจะ
ได้รับบรรดาศักดิ์ แต่งตั้งเป็นคุณหลวง คุณพระ เจ้าพระยา
และท่านเจ้าพระยา

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอน : พระร่วง ตอน ขอมดำดิน

เผยแพร่โดย : Siammelodies

เผยแพร่วันที่ : 22 Aug 2012

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=usET4azel6Q&feature=youtu.be>

สมัยรัชกาลที่ 7

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว การละครก็มีการปรับเปลี่ยน เป็นสมัยใหม่มากขึ้น เกิดละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครปลุกใจ ให้รักชาติ มีความเสียสละ และการแสดงให้เห็นถึงพลังความสามัคคี เช่น เรื่องเลือดสุพรรณ อานุกาพแห่งความรัก อานุกาพแห่งความ เสียสละ และอานุกาพพ่อขุนรามคำแหง เป็นต้น

สมัยรัชกาลที่ 7

เกิดละครร้อง ซึ่งเป็นคณะละครเอกชนที่มีชื่อเสียง
ได้แก่ ละครจันทโรภาส ลักษณะการแสดงเป็นละครเวที
มีการทำเพลงไทยเดิม มาใส่บทร้องสมัยใหม่ เป็นลักษณะ
เพลงไทยสากล แต่ยังใช้เรียกชื่อว่าละครร้อง

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอน : เลือดสุพรรณ - ละครปลุกใจอิงประวัติศาสตร์ สถาบันนาฏศิลป์ไทยชนากานต์

เผยแพร่โดย : pandaka s.

เผยแพร่วันที่ : 1 Feb 2018

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=fUrnWMLjQY4&feature=youtu.be>

สมัยรัชกาลที่ 8

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล สมัยนี้พันตรี
หลวงวิจิตรวาทการ ได้ให้กำเนิดละครหลวงวิจิตรซึ่งเป็นละคร
ปลุกใจให้รักชาติ และสร้างแรงจูงใจให้คนไทยหันมาสนใจ
นาฏศิลป์ไทย ทำนุบำรุง เผยแพร่นาฏศิลป์ไทยให้เป็นที่ยกย่อง
นานาชาติประเทศไทย ทำให้ศิลปะโขน ละคร ระบำ รำ ฟ้อน
ยังคงสืบทอดและพัฒนาสืบต่อมา

สมัยรัชกาลที่ 9

พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
นาฏศิลป์และการละคร อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาล คือ
กระทรวงวัฒนธรรม มีการส่งเสริมให้ผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทยคิด
ประดิษฐ์ท่ารำ ชุดใหม่ ๆ และการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอน : (ชมคลิป)#ตื่นตาเหนือคำบรรยาย!(เรื่องย่อ) โขนพระราชทาน ตอน สิบมรรคา

เผยแพร่โดย : KIRA Channel

เผยแพร่วันที่ : 5 Nov 2019

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Mfiqf3ti_cl&feature=youtu.be

สมัยรัชกาลที่ 10

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สมัยปัจจุบันเป็นยุค IT ยุคของโลกาภิวัตน์ โลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมายเกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบเปลี่ยนแปลง จากละครร่ำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์

ละครไทยสมัยปัจจุบัน

เรียกว่าละครสะท้อนชีวิตและสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ
วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นที่นิยมเพราะสามารถเข้าถึง
ประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่าง
หรูหราตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง
เหมือนการแสดงบอร์ดเวย์ ของอเมริกา

ชิ้นงานที่ 3 เรื่อง การละครไทยในยุคสมัยต่าง ๆ (2)

ละครสมัยรัตนโกสินทร์

ละครสมัยรัชกาลที่ 1

.....
.....
.....

ละครสมัยรัชกาลที่ 2

.....
.....
.....

ละครสมัยรัชกาลที่ 3

.....
.....
.....

ละครสมัยรัชกาลที่ 4

.....
.....
.....

ละครสมัยรัชกาลที่ 5

.....
.....
.....

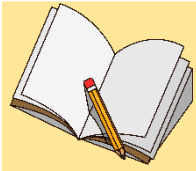
ละครสมัยรัชกาลที่ 6

.....
.....
.....

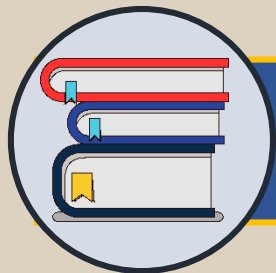
ชิ้นงานที่ 3 เรื่อง การละครไทยในยุคสมัยต่าง ๆ (2)

ละครสมัยรัตนโกสินทร์	
<p>ละครสมัยรัชกาลที่ 7</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ละครสมัยรัชกาลที่ 8</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>ละครสมัยรัชกาลที่ 9</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ละครสมัยปัจจุบัน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ละครไทยแบบดั้งเดิม

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ เรื่อง ละครไทยแบบดั้งเดิม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

